

Hyödyt houkuttelevat opiskelijaa

Heli Siirilä

Informaatiolukutaito -kokonaisuuden kehittäminen on hyvin perusteltavissa yliopistoille ja niiden yhteydessä toimiville tahoille aina opetusministeriöön asti, mutta kovasti työtä pitää vielä tehdä itse opiskelijoiden suhteen. Opiskelutaitojen tehostumisen tulisi olla selkeämmin opiskelijoiden tiedossa. Kun informaatiolukutaidon opetuksella on hyvä maine, on opiskelijoillakin valmiiksi myönteinen asenne ja motivaatio opetukseen.

Opiskelu tehostuu

On loistavaa, että informaatiolukutaito opetetaan opiskelijoille heti opintouran alkuvaiheessa, koska yhä useammat uudet opiskelijat tulevat suoraan lukioista. Tästä seuraa se, että he ovat nuoria, usein kotoa juuri lähteneitä ja kokemattomia itsenäisen opiskelun suhteen. Ylipistomaailma on suuri ja mahtava paikka, mutta siellä ei ehkä osata toimia.

Yliopistoihin tulevien opiskelijoiden taitotasot ovat myös vaihtelevia mm. tietokoneiden ja tiedonhaun suhteen, ja siksi heti opiskelu-uran alussa on näihin asioihin syytä kiinnittää huomiota.

Informaatiolukutaito tarjoaakin hyvät välineet tehokkaan ja energiaa säästävän opiskelutavan oppimiseen, josta on vain hyötyä muun muassa sekä opiskelijalle että valtiovallalle pyrittäessä opintoaikoja lyhentämään.

Kun informaatiolukutaito otetaan kokonaisuudessaan käyttöön, ei tule odottaa ihmeitä heti alussa, vaan varautua hitaaseenkin innostumiseen. Tähän lienee olevan löydettävissä monia syitä.

Opiskelijat ovat melko vanhoillisia käsityksissään siitä, mitä yliopisto-opiskelun ajatellaan olevan. Yliopisto-opiskelun ajatellaan perinteisesti olevan luentoja, luentomuistiinpanoja ja tenttiin lukemista. Vanhoissa, totutuissa opiskelutavoissa halutaan usein pysyä. Silti tietotekniikan hyväksikäyttö esimerkiksi luennoilla saa hyväksyvän vastaanoton, jos se on toimivaa ja sujuvaa.

Asenne ratkaisee

Opiskelijoilla on tällä hetkellä melko vähän tietämystä siitä, mitä informaatiolukutaito sisältää ja tarkoittaa. Siksi sitä usein kummastellaan, vieroksutan ja saatetaan jopa vastustaa.

Opiskelijoiden motivaation suhteen on myös tärkeää, että kurssien sisältö ja opetus ovat kunnioitusta herättävää. Jos kurssin alussa opiskelija huomaa, että kyseistä kurssia ja opetusta ei tarvitse ottaa tosissaan, asennoituminen muuttuu huomattavasti ja kurssista tulee ”sellainen helppo nakkikurssi, joka on vaan pakko käydä”. Jos asenne tulee opiskelijoiden keskuudessa yleiseksi, on sitä hankalampi muuttaa.

Uusien opiskelijoiden tullessa yliopistolle ja tutustuessa vanhoihin opiskelijoihin, vaihdetaan paljon tietoa opiskelusta. Silloin leviävät tiedot, asenteet ja ennakkoluulot siitä, mitkä ovat helppoja, vaikeita, hyödyllisiä tai turhia kursseja. Turhien kurssien listalle päätymistä on syytä välttää.

Monimuotoinen opetus laajenee Vaasassa

Vaasan yliopistossa on syksyllä 2004 kokeiltu pienemmässä mittakaavassa informaatiolukutaidon toteuttamista. Opiskelijoita mukana oli 90. Tarjottu opetus oli liitetty osaksi Akateemiset opiskelutaidot -kurssia. Informaatiolukutaito-osuus sisälsi tiedonhakua lähiopetuksena, eli kolmena luentona ja kahtena work shop:ina sekä luentopäivänkirjan teolla.

Opetus antoi tietoa muun muassa siitä, mitä tieto on, miten tietoa käytetään ja haetaan. Alustavien tietojen ja kokemusten mukaan opiskelijoiden tiedot ja taidot olivat lisääntyneet kurssin suoritettuaan, ja esimerkiksi tiedonhaku oli helpompaa heille. Myös arvokasta kritiikkiä oli saatu, ja sitä tietoa aiotaan käyttää hyväksi informaatiolukutaito-kokonaisuuden jatkokehittämisessä.

Syksyllä 2005 onkin edessä suurprojekti, eli informaatiolukutaidon opettaminen n. 600 uudelle Vaasan yliopistossa aloittavalle opiskelijalle. Saadut kokemukset antavatkin luottamusta tulevaan, joten positiivisin mielin tulevaa kehitystä voimme odottaa.

Heli Siirilä, hallintotieteen opiskelija, Vaasan yliopisto
email. Heli.siirila@uwasa.fi